

A magánnyugdíjpénztárak esetében a közgyűlés összehívására vonatkozó rendelkezések értelmezése

I. tényállás

A Pénztár álláspontja szerint az Mpt. 4. § (2) bekezdés n) pontja és 37. § (1) bekezdése, valamint 53. § (1) és (2) bekezdései ellentmondásosak a tekintetben, hogy évente hányszor kell kötelezően összehívni a közgyűlést. A Pénztár amellettt érvelt, hogy az 53. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében elegendő, hogy ugyanazon közgyűlésen kerül elfogadásra az éves beszámoló és a pénzügyi terv is. Így a Pénztár – a Kérelemben kifejtett véleménye szerint – az éves rendes – az éves beszámolót és pénzügyi tervet tárgyaló – közgyűlésen valamennyi jogszabály általi kötelezésnek eleget tesz.

II. A Kérelemben Előadott jogkérdés

A jogkérdés arra irányul, hogy mely témák megtárgyalására szükséges évente a két rendes közgyűlést megtartani. Tekintettel arra, hogy a Pénztár a Kérelemben előadta, hogy 2015 óta a pénzügyi terveket az Mpt. 53. § rendelkezései szerint készíti el, szükséges annak a megítélése is, hogy megfelel-e a jogszabályoknak azon pénztári gyakorlat, ha évente csak egy közgyűlés összehívására kerül sor, amelyen elfogadásra kerül az éves beszámoló és a pénzügyi terv is.

III. Az MNB Álláspontja

III.1. Releváns jogszabályi rendelkezések

Mpt.

4. § (2) E törvény alkalmazásában n) pénzügyi terv: a pénztár gazdálkodását és tartalékainak változását előre bemutató rövid távú (éves) és hosszú távú (öt évre szóló) terv

37. § (1) A közgyűlést legalább évente kétszer össze kell hívni, az éves beszámoló, illetve a pénzügyi terv elfogadására. A beszámolót a pénzügyi év lejártát követő ötödik hónap utolsó napjáig, a pénzügyi tervet a pénzügyi év lejártá előtti 90 napos időszakban kell a közgyűlés elé terjeszteni és elfogadni. A közgyűlést akkor is össze kell hívni, ha azt a bíróság vagy a Felügyelet elrendeli, vagy az ellenőrző bizottság, illetve a pénztártagok, illetve küldötteik legalább 10 százaléka – az ok és a cél megjelölésével – írásban indítványozza, illetve az igazgatótanács szükségesnek látja. Az SzMSz más esetekben is előírhatja a közgyűlés összehívását.

53. § (1) A pénztárnak mindenkor az adott időszakra érvényes éves és hosszú távú pénzügyi tervvel kell rendelkeznie, amelyet első alkalommal az alakuló közgyűlés állapít meg. A továbbiakban az éves pénzügyi tervet legkésőbb az éves beszámolót elfogadó közgyűlés elé kell terjeszteni és elfogadni. Az éves pénzügyi terv elfogadásakor a közgyűlés új hosszú távú tervet is meghatároz.

53. § (2) Az éves pénzügyi terv időtávja legalább az éves beszámolót elfogadó közgyűlés félévét követő négy negyedév végéig tart. A hosszú távú pénzügyi terv az éves pénzügyi tervet elfogadó közgyűlést követő naptári évtől kezdődően hároméves időtartamra készül. Az éves pénzügyi terv legalább negyedéves bontásban, a hosszú távú terv legfeljebb éves bontásban készül.

III.2. Az MNB jogi véleménye

A pénztár legfőbb szerve a tagok összességéből álló közgyűlés, vagy a tagok által közvetlenül vagy közvetett úton választott testület (küldöttközgyűlés). A közgyűlés kizárólagos hatáskörébe az Mpt. 39. § (1) bekezdésében felsorolt témák tartoznak.

Az, hogy évente hány alkalommal kell rendes közgyűlést összehívni, garanciális jelentőségű a magánnyugdíjpénztári működési alapelvek – elsősorban az önkormányzati működés elvének – érvényesülése szempontjából.

Az Mpt. 37. § (1) bekezdése kimondja, hogy a közgyűlést évente legalább kétszer össze kell hívni, ugyanakkor az Mpt. 53. § (1) bekezdése értelmében az éves pénzügyi tervet legkésőbb az éves beszámolót elfogadó közgyűlés elé kell terjeszteni és elfogadni. Ez utóbbi szabály szerint a pénzügyi terv és az éves beszámoló elfogadható egyszerre ugyanazon a közgyűlésen is, amennyiben korábban nem került sor a pénzügyi terv elfogadására. Mindebből következően az Mpt-ben rögzített, a közgyűlésre irányadó szabályok között valóban ellentmondás található, mely

ellentmondás jogalkalmazási dilemmát is felvet: nem lehetséges ugyanis mindkét rendelkezés egyidejű alkalmazása oly módon, hogy valamelyik rendelkezés ne sérüljön.

A fentebb ismertetett jogalkalmazási dilemma feloldására a klasszikus jogértelmezési alapelvek közül a „*lex posterior derogat legi priori*” alapelv hívható segítségül. Ezen elv szerint amennyiben egy korábban elfogadott, hatályba lépett jogszabályi rendelkezés ellentétben áll egy későbbi jogi normával, akkor a későbbi norma lerontja a korábbi, és a későbbi szerint kell eljárni.

Az Mpt. 53. § (1) bekezdésének most hatályos szövege 2015. január 1. napján lépett hatályba. Az Mpt. 37. § (1) bekezdésének most hatályos szövege 2012. január 1. napján lépett hatályba, ráadásul az Mpt. 37. § (1) bekezdése a jelen kérdés lényegét tekintve az Mpt. hatályba lépése óta változatlan, mivel e paragrafusban csak az éves beszámoló elfogadásának határidejére vonatkozóan következtek be változások (a pénzügyi év lejártát követő 90 nap helyett a pénzügyi év lejártát követő 150 nap, majd az ötödik hónap utolsó napja került megállapításra). A két egymásnak ellentmondó rendelkezés közül tehát az Mpt. 53. § (1) bekezdése a későbbi norma.

A kiszámítható jogalkalmazás és -értelmezés érdekében – a fenti elv lényegét figyelembe véve – a közgyűlés megtartására vonatkozóan az 53. § (1) bekezdése szerinti eljárás jogszerűnek mondható. Az MNB álláspontja alapján tehát elfogadható, hogy a Pénztár évente egyetlen közgyűlést tart, amennyiben a közgyűléssel és a pénzügyi tervvel kapcsolatos minden más jogszabályi kötelezettségének is eleget tesz.

A fentiek szerinti álláspontból következően nem szükséges annak a kérdésnek a kifejtése, hogy mely témák megtárgyalására szükséges évente a két rendes közgyűlést megtartani. Az adott magánnyugdíjpénztár döntési joga, hogy a pénzügyi tervet és az éves beszámolót egyidejűleg vagy két külön közgyűlésen fogadja-e el.

Budapest, 2020. január 29.